
РОЗДІЛ VII. АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО І ПРОЦЕС; ФІНАНСОВЕ ПРАВО; ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО

УДК 349.6:004:342.7

DOI <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2026.01.2.25>

ЕКОЛОГІЧНИЙ ПОРЯДОК ДЕННИЙ У СФЕРІ ЦИФРОВИХ ПРАВ: ПРАВО НА ІНФОРМАЦІЮ ПРО ЕКОЛОГІЧНИЙ СЛІД ПРОДУКТІВ

Арістова І.В.,

*доктор юридичних наук, професор,
завідувачка кафедри адміністративного та інформаційного права
Сумського національного аграрного університету
ORCID: 0000-0002-4172-5556*

Ткаченко В.В.,

*кандидат юридичних наук, доцент,
кафедри адміністративного та інформаційного права
Сумського національного аграрного університету
ORCID: 0000-0001-5432-4981*

Арістова І.В., Ткаченко В.В. Екологічний порядок денний у сфері цифрових прав: право на інформацію про екологічний слід продуктів.

Стаття присвячена дослідженню права на інформацію про екологічний слід продуктів як нового виміру цифрових прав людини в контексті сучасних викликів сталого розвитку. Автори аналізують трансформацію традиційних екологічних прав у цифрове середовище та обґрунтовують необхідність правового регулювання доступу до екологічної інформації через цифрові технології.

У роботі досліджено еволюцію цифрових прав, включаючи право на доступ до Інтернету, свободу вираження думок онлайн, захист персональних даних та цифрове самовизначення, у контексті екологічного порядку денного. Особлива увага приділена аналізу європейського законодавства, зокрема впровадженню цифрових паспортів продуктів (Digital Product Passports), Регламенту ЄС про батареї (2023/1542) з обов'язковим маркуванням вуглецевого сліду, Директиви про корпоративну звітність зі стійкості (CSRD) та Регламенту щодо екодизайну для сталих продуктів (ESPR).

Автори детально розглядають механізми реалізації права на екологічну інформацію через QR-коди, блокчейн-трасування, екологічні декларації продуктів (EPD) та онлайн-платформи. Аналізується правова основа цього права, закріплена Орхуською конвенцією, Конституцією України та європейськими директивами.

У статті представлено комплексний огляд стану імплементації ключових європейських директив в українське законодавство, включаючи Директиву про оцінку впливу на довкілля, Директиву про промислові викиди та Директиву про екодизайн. Особливу увагу приділено аналізу євроінтеграційних зобов'язань України у сфері екологічної політики, включаючи Національно визначений внесок (NDC), Національний енергетичний та кліматичний план (NECP) та Закон про клімат.

Дослідження обґрунтовує, що право на інформацію про екологічний слід продуктів є фундаментальною передумовою для усвідомленого споживчого вибору та формування відповідального суспільства, а його ефективна реалізація вимагає створення комплексної нормативно-правової бази та цифрової інфраструктури в Україні.

Ключові слова: цифрові права людини, право на інформацію, екологічний слід продуктів, цифровий паспорт продукту, екологічна інформація, сталий розвиток, цифровізація, екологічний порядок денний, право ЄС, євроінтеграція.

Aristova I.V., Tkachenko V.V. Environmental agenda in the sphere of digital rights: the right to information on the environmental footprint of products.

The article examines the right to information about the environmental footprint of products as a new dimension of digital human rights in the context of contemporary sustainable development challenges. The authors analyze the transformation of traditional environmental rights into the digital environment

and substantiate the necessity of legal regulation of access to environmental information through digital technologies.

The study explores the evolution of digital rights, including the right to Internet access, freedom of expression online, personal data protection, and digital self-determination, within the context of the environmental agenda. Special attention is given to the analysis of European legislation, particularly the implementation of Digital Product Passports, the EU Battery Regulation (2023/1542) with mandatory carbon footprint labeling, the Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD), and the Ecodesign for Sustainable Products Regulation (ESPR).

The authors examine in detail the mechanisms for implementing the right to environmental information through QR codes, blockchain tracing, Environmental Product Declarations (EPD), and online platforms. The legal foundation of this right, established by the Aarhus Convention, the Constitution of Ukraine, and European directives, is analyzed.

The article provides a comprehensive overview of the implementation status of key European directives into Ukrainian legislation, including the Environmental Impact Assessment Directive, the Industrial Emissions Directive, and the Ecodesign Directive. Particular attention is paid to analyzing Ukraine's European integration obligations in the field of environmental policy, including the Nationally Determined Contribution (NDC), the National Energy and Climate Plan (NECP), and the Climate Law.

The research substantiates that the right to information about the environmental footprint of products is a fundamental prerequisite for informed consumer choice and the formation of a responsible society, and its effective implementation requires the creation of a comprehensive legal framework and digital infrastructure in Ukraine.

Key words: digital human rights, right to information, environmental footprint of products, digital product passport, environmental information, sustainable development, digitalization, environmental agenda, EU law, European integration.

Постановка проблеми. У сучасному суспільстві споживачі дедалі частіше прагнуть робити усвідомлений вибір на користь екологічно відповідальних товарів і послуг. Однак реалізація цього прагнення стикається з фундаментальною проблемою: відсутністю доступної, достовірної та стандартизованої інформації про екологічний слід продуктів.

Екологічний слід продукту охоплює весь його життєвий цикл — від видобутку сировини та виробництва до транспортування, використання та утилізації. Ця інформація включає дані про викиди парникових газів, споживання води, вплив на біорізноманіття, використання токсичних речовин та можливості переробки. Проте більшість споживачів не має доступу до таких даних у момент прийняття рішення про купівлю.

Проблема набуває особливої актуальності в контексті розвитку цифрових технологій. З одного боку, цифровізація створює безпрецедентні можливості для збору, обробки та поширення екологічної інформації через QR-коди, мобільні додатки, блокчейн-технології та цифрові платформи. З іншого боку, відсутність правового регулювання права на екологічну інформацію в цифровому середовищі призводить до хаотичності, «зеленого камуфляжу» та маніпуляцій з боку виробників.

Метою статті є визначення змісту права на інформацію про екологічний слід продуктів як складової цифрових прав людини, встановлення ключових правових актів ЄС, що регулюють впровадження цифрових інструментів екологічної інформації (зокрема, цифрових паспортів продуктів), та визначення перспектив імплементації відповідних стандартів в українське законодавство в контексті євроінтеграційних зобов'язань та сталого розвитку.

Стан опрацювання проблематики. Теоретичні засади права на екологічну інформацію закладені у Загальній декларації прав людини та Орхуській конвенції. Н. Бровко та М. Терещук розглядають його як складову конституційного права на інформацію, а Л. Тарасенко досліджує цифровий вимір через призму права на доступ до інтернету. Європейська декларація цифрових прав розвиває концепцію цифрового самовизначення.

Новітні механізми екологічної прозорості, зокрема цифрові паспорти продукції, досліджують Р. Hernández, М. Zacharia, Z. Buzeti та Т. Daphne. Регуляторна база ЄС включає Батарейне регулювання, Директиву про корпоративну звітність зі сталого розвитку, Регламент про екодизайн та директиви про протидію «зеленому камуфляжу».

Український контекст представлений Конституцією України, Законом України про державну кліматичну політику та аналітичними матеріалами щодо євроінтеграційних процесів у сфері охорони довкілля.

Виклад основного матеріалу. У сучасному світі цифровізація пронизує всі сфери життя, перетворюючи традиційні права людини на адаптовані до онлайн-середовища форми. Цифрові права, як розширення фундаментальних свобод, забезпечують захист індивідів у віртуальному просторі,

де технології стають інструментом для комунікації, освіти та економічної діяльності. Зокрема, вони базуються на принципах, викладених у Загальній декларації прав людини (стаття 19), яка гарантує свободу шукати, отримувати та поширювати інформацію незалежно від кордонів [1]. Ці права не є статичними, їх еволюція вимагає врахування нових викликів, таких як обробка великих обсягів даних та вплив на приватність.

Право на інформацію про екологічний слід продуктів можна трактувати як активне право, що передбачає свободу отримання, використання та поширення даних. Воно охоплює відомості про взаємодію компонентів довкілля, загрози забруднення, заходи охорони та економічний аналіз впливу продукції. Зокрема, це включає дані про джерела забруднення, такі як речовини, енергія чи випромінювання, що впливають на здоров'я людей та екосистеми [2]. У цифровому вимірі це право реалізується через онлайн-платформи, де споживачі можуть перевіряти екологічний вплив товарів, наприклад, через бази даних про вуглецевий слід чи використання ресурсів у виробництві. Історично в Україні таке право почало формуватися з прийняттям Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» 1991 року, який наголошував на гласності рішень, що впливають на довкілля, та створенні систем моніторингу для збору й аналізу даних [3]. Ратифікація Орхуської конвенції 1999 року посилила ці норми, інтегруючи їх у національне законодавство [4].

Одним із ключових аспектів цифрових прав є доступ до Інтернету, який виступає основою для реалізації інших свобод. Як зазначають дослідники, цей доступ визнається фундаментальним правом, що забезпечується державами та міжнародними організаціями, з урахуванням соціально-економічного прогресу [5]. Без нього неможливе ефективне використання цифрових інструментів для отримання інформації, що робить його передумовою для демократичного розвитку. Наприклад, Організація Об'єднаних Націй визнала доступ до Інтернету базовим правом людини, підкреслюючи його роль у забезпеченні рівності [6]. У контексті екологічного порядку денного цей доступ набуває особливого значення, оскільки дозволяє громадянам отримувати дані про вплив продуктів на довкілля через онлайн-платформи та бази даних.

Цифрові права також охоплюють свободу вираження думок онлайн, яка тісно пов'язана з правом на інформацію. Це право дозволяє індивідам вільно поширювати та отримувати дані, включаючи політичні, соціальні чи екологічні аспекти, без необґрунтованих обмежень. Рекомендація Комітету міністрів Ради Європи CM/Rec(2014)6 наголошує, що користувачі Інтернету мають право на доступ до різноманітного контенту, що сприяє плюралістичним дискусіям [7]. У цифровій епосі це право стає інструментом для підвищення обізнаності про екологічні проблеми, дозволяючи обговорювати та поширювати інформацію про вуглецевий слід продуктів.

Особливу увагу в рамках цифрових прав приділено приватності та захисту персональних даних, що стає актуальним при обробці екологічної інформації. Зростання обсягів даних у цифровому середовищі може загрожувати конфіденційності, як це показано в судових прецедентах, наприклад, у справі *Standard Verlagsgesellschaft mbH v. Austria*, де Європейський суд з прав людини підкреслив баланс між свободою вираження та захистом анонімності [8]. Це право забезпечує, щоб дані про екологічний вплив продуктів були доступні без порушення особистої інформації користувачів.

Європейський Союз активно розвиває цифрові права з урахуванням екологічних аспектів. Декларація про цифрові права та принципи для Цифрового десятиліття (2023/C 23/01) акцентує на людині в центрі цифрової трансформації, забезпечуючи доступ до надійного та різноманітного середовища [9]. Ця політика спрямована на захист основних прав в Інтернеті, включаючи свободу інформації і протидію дезінформації. У контексті екології ЄС впроваджує інструменти, такі як Регламент про екодизайн стійких продуктів (*Ecodesign for Sustainable Products Regulation*), який встановлює правила щодо вуглецевих та екологічних слідів, покращуючи доступність інформації про стійкість продуктів [10]. Це включає цифрові паспорти продуктів (*Digital Product Passports*), які надають споживачам прозору інформацію про екологічний вплив. Основні компоненти DPP включають: унікальний ідентифікатор продукту - модель, партія або серійний номер; Декларація відповідності ЄС та контактні дані економічних операторів (виробника, імпортера, уповноваженого представника); матеріальний склад та композиція - детальна інформація про використані матеріали; екологічні характеристики - вуглецевий слід, водний слід, вплив на біорізноманіття; оцінка ризиків та заходи їх пом'якшення; інструкції з використання, ремонту, обслуговування та утилізації після закінчення терміну служби; термін служби продукту та гарантійні зобов'язання; інформація про доступність запасних частин та можливості апгрейду.

DPP доступний через носії даних, такі як QR-коди, штрих-коди або електронні мітки (RFID, NFC). Сканування ідентифікатора (наприклад, смартфоном) дозволяє отримати доступ до історії та властивостей продукту [11].

Європейська Комісія керуватиме публічним вебпорталом, що дозволить споживачам шукати та порівнювати інформацію про стійкість, надану в паспортах продуктів. Виробники зобов'язані на-

дати DPP протягом 18 місяців після встановлення системи DPP відповідно до гармонізованих технічних специфікацій [12].

DPP має бути повним, точним і постійно оновлюваним протягом усього життєвого циклу продукту, та підтримуватися принаймні протягом типового терміну служби продукту плюс додаткові 10 років. Навіть у разі неплатоспроможності або припинення діяльності відповідальної сторони в ЄС, DPP повинен залишатися доступним [13].

Право на інформацію про екологічний слід продуктів є специфічним різновидом цифрових прав, що інтегрує екологічний порядок денний у цифрову сферу. Воно передбачає зобов'язання компаній розкривати дані про вуглецевий слід, водоспоживання та інші екологічні показники через цифрові платформи. Дослідження показують, що цифрові технології, попри їхній власний екологічний вплив (наприклад, емісія CO₂ від дата-центрів), можуть зменшити загальний вуглецевий слід за рахунок прозорості. Наприклад, ініціативи на кшталт розкриття вуглецевого сліду 10 000 харчових продуктів у США підкреслюють право споживачів на таку інформацію, що сприяє сталому вибору. У ЄС цифрові паспорти для батарей та інших товарів забезпечують споживачам доступ до даних про вплив на довкілля, критикуючи традиційні еко-маркування за недостатню ефективність. Регламент ЄС щодо батарей (EU Battery Regulation 2023/1542) встановлює найбільш деталізовані вимоги до маркування вуглецевого сліду. Відповідно до статті 7 Регламенту, з 18 лютого 2025 року для батарей електромобілів, з 18 лютого 2026 року для промислових батарей потужністю понад 2 кВт·год, та з 18 серпня 2028 року для батарей легкого транспорту стає обов'язковим декларування вуглецевого сліду [14].

Батареї повинні відображати свій вуглецевий слід у класах продуктивності (подібно до енергетичних етикеток) починаючи з 18 серпня 2026 року. Класифікація охоплюватиме категорії А, В, С тощо відносно встановлених орієнтирів. Більш того, з 2027 року Європейська Комісія встановить максимальні допустимі межі вуглецевого сліду - батареї, що перевищують ці пороги, не зможуть розміщуватись на ринку ЄС [15].

Вуглецевий слід має розраховуватись для кожної моделі батареї та кожного виробничого майданчика, використовуючи первинні дані для виробничих процесів відповідно до методології PEF. Результати мають бути доступними через цифровий паспорт батареї за допомогою QR-коду [16].

Цифрове самовизначення, або право на забуття, доповнює цей аспект, дозволяючи індивідам контролювати свою цифрову ідентичність та пов'язану з нею екологічну інформацію. У справі Google Spain SL i Google Inc. v. Agencia Española de Protección de Datos (AEPD), Mario Costeja González (C-131/12, 2014) Суд справедливості ЄС визнав, що фізична особа може вимагати видалення з результатів пошуку посилань на персональні дані, які є неадекватними, нерелевантними, такими, що втратили актуальність, або є надмірними щодо цілей обробки, зокрема з огляду на час, що минув. Це право, виведене Судом із захисту персональних даних та приватного життя, потенційно може поширюватися і на інші категорії персональних даних, зокрема на екологічні профілі споживання як інформацію про індивідуальні споживчі поведінкові характеристики [17]. У воєнних умовах, як в Україні, це право набуває додаткової ваги, оскільки цифрові технології використовуються для моніторингу екологічних загроз, але вимагають балансу між безпекою та свободою.

Розвиток європейського законодавства у сфері екологічної інформації демонструє перехід від добровільних ініціатив до обов'язкових стандартів корпоративної звітності. Якщо цифрові паспорти продуктів забезпечують прозорість на рівні окремих товарів, то системна відповідальність компанії за весь ланцюг вартості потребувала більш комплексного регулювання. Директива про корпоративну звітність зі стійкості (CSRD), що набрала чинності 5 січня 2023 року, створює правову основу для реалізації права споживачів на інформацію про екологічний вплив товарів та послуг. На відміну від попереднього законодавства, CSRD охоплює весь ланцюг вартості продукту, вимагаючи від компаній брати відповідальність за екологічний слід своїх постачальників, що особливо важливо з огляду на те, що до 80% типового вуглецевого сліду компанії походить саме з ланцюга постачання [18]. Компанії зобов'язані звітувати про викиди парникових газів за всіма трьома сферами (Scopes), включаючи 15 категорій викидів Scope 3 за протоколом GHG Protocol – від придбання сировини і транспортування до використання та утилізації продуктів після закінчення терміну служби [19]. Для забезпечення достовірності та прозорості такої інформації застосовуються цифрові технології: blockchain-трасування створює незмінний розподілений реєстр подій ланцюга постачання, дозволяючи верифікувати автентичність продуктів та відстежувати кожен етап їх життєвого циклу через стандартизовані фреймворки GS1 та GDST, а Екологічні декларації продуктів (EPD) за стандартом ISO 14025 надають верифіковану третьою стороною інформацію на основі оцінки життєвого циклу (LCA), забезпечуючи об'єктивні та порівнянні дані для споживачів [20]. Таким чином, CSRD не лише встановлює обов'язки корпорацій щодо екологічної звітності, але й створює інфраструктуру для реалізації права громадян на доступ до достовірної інформації про

екологічний слід продуктів, що вони споживають, формуючи новий вимір цифрових екологічних прав у європейському правовому просторі. Інтеграція екологічного порядку денного в цифрові права посилює сталість суспільства. Право на інформацію про екологічний слід продуктів не лише розширює доступ до даних, але й стимулює відповідальне споживання, вимагаючи від держав та компаній нормативного закріплення цих механізмів. Без такого регулювання, як показує практика, законодавство відстає від технологій, що призводить до судових розглядів.

Право на доступ до екологічної інформації є фундаментальним екологічним правом, закріпленою Орхуською конвенцією 1998 року. Україна ратифікувала Конвенцію у 1998 році, що створює міжнародно-правове зобов'язання забезпечувати громадянам широкий доступ до екологічної інформації. Конвенція встановлює три стовпи екологічної демократії: доступ до інформації, участь громадськості у прийнятті рішень та доступ до правосуддя [4].

20 січня 2025 року Україна ратифікувала поправку до Орхуської конвенції щодо генетично модифікованих організмів, яке набуло чинності 20 квітня 2025 року. Ця ратифікація ініціювала набуття чинності поправки після її прийняття сторонами Конвенції 20 років тому. Конституційною основою права на екологічну інформацію в Україні є стаття 50 Конституції України [21] у поєднанні з положеннями Орхуської конвенції.

Європейське регулювання екологічної інформації про продукти:

1. Директива 2003/4/ЄС – Доступ до інформації: імплементує Орхуську конвенцію в ЄС; державні органи надають екоінформацію без обґрунтування запиту [22].

2. Green Claims Directive – Протидія гринвошингу: набуває чинності у 2026 році; заборона необґрунтованих екозаяв («екологічно чистий», «зелений»); QR-коди з обґрунтуванням заяв; оновлення кожні 5 років [23].

3. Директива 2024/825 – Права споживачів: встановлює, що держави-члени ЄС мають імплементувати нові правила до 27 березня 2026 року, а застосовуватимуться вони з 27 вересня 2026 року. Споживачі отримують право на інформацію про довговічність продукту, ремонтпридатність, гарантійні права та доступність запасних частин перед купівлею. Забороняється приховувати інформацію про обмеження довговічності продукту [24].

4. EU Battery Regulation (2023/1542) – Маркування вуглецевого сліду.

Регламент встановлює поетапне впровадження обов'язкового декларування вуглецевого сліду. З 2027 року Європейська Комісія встановить максимальні допустимі межі вуглецевого сліду. Вуглецевий слід розраховується відповідно до методології PEF, а результати мають бути доступними через цифровий паспорт батареї за допомогою QR-коду [25].

5. Методології розрахунку - стандарт ISO 14067 надає міжнародно визнану методологію для кількісної оцінки та звітування вуглецевого сліду продукту [26].

6. ESPR (2024/1781) - Регламент щодо екодизайну для сталих продуктів набув чинності 18 липня 2024 року і замінив попередню Директиву про екодизайн 2009/125/ЄС. ESPR значно розширює сферу застосування і дозволяє встановлювати вимоги до екодизайну практично для будь-яких фізичних товарів на ринку ЄС, за винятком харчів, кормів та ліків [27].

7. Digital Product Passport (DPP): буде впроваджуватися поетапно починаючи з 2026 по 2030 роки: для батарей обов'язковий з лютого 2027 року, для текстилю та електроніки – фазове впровадження 2024-2027, для інших продуктів – поетапно до 2030 року. Європейська Комісія керуватиме публічним вебпорталом для пошуку та порівняння інформації про стійкість продуктів. Паспорт має бути повним, точним і постійно оновлюваним протягом життєвого циклу продукту та підтримуватися принаймні протягом типового терміну служби плюс додаткові 10 років [28].

Стан імплементатії ключових директив:

Directive 2011/92/EU [29] – Оцінка впливу на довкілля. Закон України «Про оцінку впливу на довкілля» від 23 травня 2017 року імплементує європейську модель екологічної оцінки, забезпечуючи виконання міжнародних зобов'язань України. Реєстр ОВД працює з 18 грудня 2017 року.

Directive 2010/75/EU [30] – Промислові викиди (IED). Україна повинна контролювати промислове забруднення згідно з вимогами Директиви, включаючи застосування найкращих доступних технологій (BAT). Однак в Україні відсутні розроблені нормативи щодо BAT, а допустимі концентрації забруднюючих речовин не відповідають вимогам Директиви. Проект Закону № 4167 передбачає процедуру видачі інтегрованих дозволів.

Directive 2009/125/ЄС [31] – Екодизайн. Україна транспонувала Директиву на добровільній основі, впровадивши 36 продуктових регламентів. Однак ESPR (Regulation 2024/1781), що набула чинності 18 липня 2024 року, замінює Directive 2009/125/ЄС, створюючи необхідність адаптації до оновленого законодавства.

Діалог високого рівня щодо Європейського зеленого курсу запущений у лютому 2021 року. 24 березня 2021 року Уряд створив робочу групу з узгодження підходу до застосування механізму

вуглецевого коригування на кордоні (СВАМ). Хоча офіційно Україна ще не приєдналася до Європейського зеленого курсу, країна поступово наближає нормативно-правову базу до норм ЄС [32].

Уряд України затвердив оновлений Національно визначений внесок (NDC), який зобов'язує скоротити викиди парникових газів на 65% до 2030 року порівняно з рівнем 1990 року [33]. У червні 2024 року прийнято Національний енергетичний та кліматичний план (NECP) та Закон про клімат із цілями на 2030 рік та кліматичною нейтральністю до 2050 року. Національна концепція «Зелений перехід до 2050» розроблена, але станом на сьогодні не набула чинності [34].

Висновки. Право на інформацію про екологічний слід продуктів формується як новий вимір цифрових прав людини, що інтегрує екологічний порядок денний у цифрову сферу. Цифровізація створює безпрецедентні можливості для реалізації екологічних прав через QR-коди, мобільні додатки, блокчейн-технології та цифрові платформи, забезпечуючи споживачам доступ до достовірної інформації про вуглецевий слід, водоспоживання та інші екологічні показники продуктів.

Європейський Союз демонструє комплексний підхід до правового регулювання екологічної інформації через впровадження цифрових паспортів продуктів (DPP), обов'язкове маркування вуглецевого сліду батарей, Директиву про корпоративну звітність зі стійкості (CSRD) та протидію гринвошингу. Ці ініціативи не лише встановлюють обов'язки корпорацій щодо екологічної звітності, але й створюють інфраструктуру для реалізації права громадян на прозору екологічну інформацію.

Для України ратифікація поправки до Орхуської конвенції та поступова імплементація європейських директив створює правову основу для розвитку цифрових екологічних прав. Однак повноцінна реалізація цього права вимагає прийняття національної нормативно-правової бази, розробки стандартів розрахунку екологічного сліду та створення цифрових платформ для доступу до екологічної інформації про продукти, що має стати пріоритетом у контексті євроінтеграції та сталого розвитку країни.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Загальна декларація прав людини: ООН: Декларація від 10 грудня 1948 р. № 995_015. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text (дата звернення: 12.01.2026).
2. Бровко Н., Терещук М. Право на екологічну інформацію як складова конституційного права людини на інформацію. *Право і суспільство*. 2022. № 55. С. 23-26. DOI <https://doi.org/10.32841/2307-1745.2022.55.5>.
3. Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 25.06.1991 № 1264-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1991. № 41. Ст. 546. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12#Text> (дата звернення: 02.01.2026).
4. Конвенція про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля (Орхуська конвенція): Міжнародний документ від 25.06.1998. *Офіційний вісник України*. 2010. № 33. Ст. 1191. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_015#Text (дата звернення: 02.01.2026).
5. Тарасенко Л. Право на доступ до інтернету. *Вісник Львівського університету*. 2020. № 71. С. 53–61. DOI: <http://dx.doi.org/10.30970/vla.2020.71.053>.
6. ООН визнала доступ до Інтернету базовим правом людини. *Українська правда*. 2011. URL: <https://life.pravda.com.ua/society/2011/06/8/80042/> (дата звернення: 02.01.2026).
7. Recommendation CM/Rec (2014) 6 of the Committee of Ministers to member States on a guide to human rights for Internet users – Explanatory Memorandum. К.: Інжиніринг, 2015. 56 с. URL: <https://rm.coe.int/16804d5b31> (accessed: 12.01.2026).
8. Standard Verlagsgesellschaft MBH v. Austria (No. 3), no. 34702/07, Judgment of 4 June 2020, European Court of Human Rights. *HUDOC database*. 2021. URL: <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-213914> (accessed: 12.01.2026).
9. European Declaration on Digital Rights and Principles for the Digital Decade, 2023/C 23/01, OJ C 23, 23.1. 2023, p. 1–7. URL: https://openfuture.eu/wp-content/uploads/2022/12/6_EN_European_Declaration_on_Digital_Rights_and_Principles_st15149_NbWBq7Dj80rxP8cC535RJGFCu8_92399.pdf (accessed: 12.01.2026).
10. Digital self-determination – an alternative approach to data governance issues. *Dig Watch*. 2022. URL: <https://dig.watch/event/2022-unctad-e-commerce-week/digital-self-determination-an-alternative-approach-to-data-governance-issues> (accessed: 12.01.2026).
11. Hernández P. What is the Digital Product Passport? *Slimstock Blog*. 2025. URL: <https://www.slimstock.com/blog/digital-product-passport-dpp>.
12. Zacharia M. Digital Product Passport: What's a DPP. *One Click LCA*. 2025. URL: <https://oneclicklca.com/en/resources/articles/digital-product-passport-whats-a-dpp> (accessed: 12.01.2026).

13. Buzeti Z., Daphne T. Digital Product Passports (DPPs) required by EU legislation across sectors. *Circularise Blog*. 2025. URL: <https://www.circularise.com/blogs/dpps-required-by-eu-legislation-across-sectors> (accessed: 12.01.2026).
14. Battery Carbon Footprint Declarations and Labels. *RESOURCE*. 2025. URL: <https://re-source.tech/battery-legislation/battery-3/> (accessed: 12.01.2026).
15. Dike. O. EU Battery Regulation: Powering a sustainable battery revolution. *Net Zero Compare*. 2025. URL: <https://netzerocompare.com/policies/eu-battery-regulation> (accessed: 12.01.2026).
16. The New EU Battery Regulation Brings Significant Changes for Manufacturers, Sellers, and Consumers Starting in 2026. *Eesti Elektroonikaromu*. 2025. URL: <https://elektroonikaromu.ee/en/the-new-eu-battery-regulation/> (accessed: 12.01.2026).
17. CJEU, Google Spain SL and Google Inc. v Agencia Española de Protección de Datos (AEPD) and Mario Costeja González, Case C-131/12. *Centre for judicial cooperation*. 2014, URL: <https://cjc.eui.eu/data/data/data?idPermanent=458> (accessed: 12.01.2026).
18. Directive (EU) 2022/2464 of the European Parliament and of the Council of 14 December 2022 amending Regulation (EU) No 537/2014, Directive 2004/109/EC, Directive 2006/43/EC and Directive 2013/34/EU, as regards corporate sustainability reporting. OJ L 322. 2022. p. 15-8. URL: <https://www.parlementairemonitor.nl/9353000/1/j9vvij5epmj1ey0/vk0gkfd9vbfw> (accessed: 12.01.2026).
19. Three Challenging Value Chain Requirements of the CSRD – And What They Mean For Your Sustainable Procurement Program. *EcoVadis Blog*. 2023. URL: <https://ecovadis.com/blog/three-unique-value-chain-requirements-of-the-csrd-and-what-they-mean-for-your-sustainable-procurement-program/> (accessed: 12.01.2026).
20. Environmental Product Declaration. *International EPD System*. URL: <https://www.environdec.com/services/what-is-epd> (accessed: 12.01.2026).
21. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. №254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. ст. 141. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 02.01.2026).
22. Digest of European integration processes in Ukraine in the field of environmental protection, May 2025. *Environment. People. Law*. 2025. URL: <https://epl.org.ua/en/announces/dajdzhest-yevrointegratsijnyh-protsesiv-ukrayiny-u-sferi-zahystu-dovkillya-traven-2025> (accessed: 12.01.2026).
23. New EU “Greenwashing Directive” – what businesses need to know. *Sweep Blog*. 2025. URL: <https://www.sweep.net/blog/new-eu-greenwashing-directive-what-businesses-need-to-know> (accessed: 12.01.2026).
24. Kaztaridou A. Directive on Empowering Consumers for the Green Transition: Implementation in selected EU member states. *Linklaters*. 2025. URL: <https://sustainablefutures.linklaters.com/post/102lrex/directive-on-empowering-consumers-for-the-green-transition-implementation-in-selected> (accessed: 12.01.2026).
25. Battery Carbon Footprint Declarations and Labels. *RESOURCE*. 2025. URL: <https://re-source.tech/battery-legislation/battery-3/> (accessed: 12.01.2026).
26. ISO 14067 Verification – Greenhouse Gases – Carbon Footprint of Products. *SGS*. URL: <https://www.sgs.com/en/services/iso-14067-verification-greenhouse-gases-carbon-footprint-of-products> (accessed: 12.01.2026).
27. Regulation (EU) 2024/1781 of the European Parliament and of the Council of 13 June 2024 establishing a framework for the setting of ecodesign requirements for sustainable products, amending Directive (EU) 2020/1828 and Regulation (EU) 2023/1542 and repealing Directive 2009/125/EC/ Official Journal of the European Union. 2024. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32024R1781> (accessed: 12.01.2026).
28. Navigating Digital Product Passport Requirements Effectively. *Sigma Technology*. 2025. URL: <https://sigmatechnology.com/articles/navigating-digital-product-passport-requirements-effectively/> (accessed: 12.01.2026).
29. Directive 2011/92/EU of the European Parliament and of the Council of 13 December 2011 on the assessment of the effects of certain public and private projects on the environment (codification). *Legislation*. URL: <https://www.legislation.gov.uk/eudr/2011/92> (accessed: 12.01.2026).
30. Directive 2010/75/EU of the European Parliament and of the Council of 24 November 2010 on industrial emissions (integrated pollution prevention and control) (recast). *Legislation*. URL: <https://www.legislation.gov.uk/eudr/2010/75/contents> (accessed: 12.01.2026).
31. Directive 2009/125/EC of the European Parliament and of the Council of 21 October 2009 establishing a framework for the setting of ecodesign requirements for energy-related

- products (recast). *Legislation*. URL: <https://www.legislation.gov.uk/eudr/2009/125> (accessed: 12.01.2026).
32. GREEN DEAL. *Moving forward together*. URL: <https://eu4ukraine.eu/en/greendeal-en> (accessed: 12.01.2026).
33. Law No. 3991-IX on the State Climate Policy. *Climate Change Laws of the World*. 2024. URL: https://climate-laws.org/document/law-no-3991-ix_aa5b (accessed: 12.01.2026).
34. Ukraine's long-term energy strategy targets climate neutrality by 2070. *Enerdata*. 2020. URL: <https://www.enerdata.net/publications/daily-energy-news/ukraines-long-term-energy-strategy-targets-climate-neutrality-2070.html> (accessed: 12.01.2026).

Дата першого надходження рукопису до видання: 12.01.2026
Дата прийняття до друку рукопису після рецензування: 26.01.2026
Дата публікації: 2.02.2026

© Арістова І.В., Ткаченко В.В., 2026

Стаття поширюється на умовах ліцензії CC BY 4.0